

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра конституційного і адміністративного права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для самостійної роботи

з дисципліни «Правове регулювання обігу криптовалют»

для здобувачів освітнього ступеня «магістр»

галузь знань	08 «Право»
спеціальність	081 «Право»
освітньо-професійна програма	«Правознавство»

Укладач: к.ю.н., доц. Ірина УСТИНОВА

Розглянуто та схвалено

на засіданні кафедри господарського,
повітряного та космічного права

Протокол № 11 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри Гусар О.А.

Тема 1: **Поняття крипто активів. Сутність та різновиди крипто валют.**

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Сучасні платіжні системи та платіжні засоби.
2. Сутність і співвідношення понять "міжнародні розрахунки" та "валютні операції", та «Крипторозрахунки».
3. Криптоекономіка як образ майбутньої децентралізованої економіки.
4. Правові засади обігу валюти в Україні.
5. Концепція державного регулювання операцій з крипто валютами.
6. Сутність криптовалюти.
7. Правовий зміст поняття крипто валют.
8. Види криптовалют.
9. Особливості bitcoin та механізм його функціонування.
10. Криптовалютний гаманець.
11. Апаратні криптовалютні гаманці.
12. Локальні криптовалютні гаманці.
13. Онлайн криптовалютні гаманці.
14. Капіталізація ринку криптовалюти.
15. Bitcoin – обмінники.
16. Криптовалютні біржі.

Література

1. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
2. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
3. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України № 361-IX від 06.12.2019р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
4. Про віртуальні активи: Закон України 2074-IX від 17.02.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
5. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
6. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 06.06.2023 № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
7. Концепція державного регулювання операцій з крипто валютами. <https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2018/10/concept-crypto-1.pdf>

Питання для самоконтролю

1. Фінансові системи світу.
2. Гроші та платіжні засоби: базові підходи.
3. Сутність, функції та історія грошей.
4. Міжнародні валютні системи як еволюція грошей та їхнього обігу.
2. Основи організації валютних відносин в Україні.
3. Сутність та види валютних операцій.
4. Форки біткоіна та їх види: софт форки і хард форки.
5. Арбітраж криптовалюти.

Тема 2: Правові засади регулювання учасників крипто ринку

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Поняття та регулювання «віртуальних активів».
2. Державний фінансовий моніторинг активів.
3. Правові основи доходів фізичних осіб від обігу крипто валют
4. Організація фондового та крипто ринку та його учасники.
5. Біржовий і позабіржовий фондовий та крипто ринок.
6. Саморегулівні організації професійних учасників фондового та крипто ринку.
7. Об'єднання професійних учасників фондового та крипто ринку.
8. Діяльність з організації торгівлі на крипто ринку.
9. Поєднання окремих видів професійної діяльності на фондовому та крипто ринку.
10. Утворення крипто біржі та права її членів.
11. Організація торгівлі на крипто біржі.
12. Порядок укладання біржових угод. Біржові операції.

Література

1. Ustynova I. The current state of the legislative ensurance of the market regulation of crypto currency in Ukraine. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2019. Вип. 3(52)-2019. С.95-101.
2. Познякова О.В., Петренко О.І. Переваги та недоліки використання блокчейн-технології в управлінні ланцюгами поставок. Bratislava. 2019. С. 113.
3. Кудь А., Кучерявенко М., Смичок Є. Цифрові активи та їх економіко-правове регулювання у світлі розвитку технології блокчейн : монографія. Харків: Право, 2019. 384 с.
4. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ, Видавництво «Заповіт», 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
5. Пантелеєва Н.М. Фінансова безпека в умовах цифрової економіки: очікування і реальність. *Фінансовий простір*. 2020. № 2 (38). С. 22–37.
6. Кудь А. А. Комплексна класифікація віртуальних активів. Харків: ХОГОКЗ, 2021. 34с. (Препринт / Науково-дослідний інститут ХОГОКЗ).
7. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека. Київ: Видавничий дім «Дакор», 2022. 316 с.
8. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 2811-IX від 15.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, зі змін. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
10. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ № 537 від 29.07.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>.
11. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018р. № 2473-VIII.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
12. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України № 361-IX від 06.12.2019р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
13. Про віртуальні активи: Закон України 2074-IX від 17.02.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
14. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>

15. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 06.06.2023 № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
17. Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>.
18. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: reyestr.court.gov.ua
19. Офіційний сайт Національного банку України. URL: bank.gov.ua
20. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>.
21. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua/>.
22. Bitcoin and Cryptocurrency Technologies Online Course (лекції англійською мовою). URL: <https://www.youtube.com/channel/UCNcSSleedtfyDuhBvOQzFzQ/videos>
23. Digital Asset: What Is It & Why You Need It. URL: <https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/>

Питання для самоконтролю

1. Право електронної комерції та фінансове право.
2. Еволюція українського законодавства у регулювання крипторинку.
3. Поняття фондового та крипто ринку.
4. Завдання та функції фондового та крипто ринку.
5. Первинний і вторинний фондовий та крипто ринок.
6. Види професійної діяльності на крипто ринку.
7. Діяльність з управління активами інституційних інвесторів.
8. Депозитарна діяльність.
9. Клірингова діяльність.
10. Учасники крипто сесій.
11. Правила крипто біржі.
12. Види біржових контрактів.
13. Характеристика ф'ючерсного контракту.
14. Операції на реальний товар («кеш»-угоди («спот») і форвард-угоди).
15. Ф'ючерсні операції.
16. Суть та види фінансових ф'ючерсів.
17. Відсоткові фінансові ф'ючерси.
18. Опційні операції.
19. Опціони з фінансовими інструментами.
20. Формування ф'ючерсних та майбутніх спотових цін.
21. Суть біржового клірингу.
22. Організація клірингу.
23. Біржова спекуляція на ф'ючерсних ринках.
24. Спекулятивні стратегії із застосуванням ф'ючерсних контрактів.
25. Спекулятивні стратегії з опціонами.

Тема 3: Податкові та фінансово контрольні аспекти діяльності учасників крипто ринку

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Оподаткування операцій з крипто валютами.
2. Податкові перевірки учасників крипто ринку.
3. Правовий захист крипто валютного бізнесу.

4. Правові основи надання юридичних послуг у крипто сфері.

Література

1. Ustynova I. The current state of the legislative ensurance of the market regulation of crypto currency in Ukraine. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2019. Вип. 3(52)-2019. С.95-101.
2. Познякова О.В., Петренко О.І. Переваги та недоліки використання блокчейн-технології в управлінні ланцюгами поставок. Bratislava. 2019. С. 113.
3. Кудь А., Кучерявенко М., Смичок Є. Цифрові активи та їх економіко-правове регулювання у світлі розвитку технології блокчейн : монографія. Харків: Право, 2019. 384 с.
4. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ, Видавництво «Заповіт», 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
5. Пантелєєва Н.М. Фінансова безпека в умовах цифрової економіки: очікування і реальність. *Фінансовий простір*. 2020. № 2 (38). С. 22–37.
6. Кудь А. А. Комплексна класифікація віртуальних активів. Харків: ХОГОКЗ, 2021. 34с. (Препринт / Науково-дослідний інститут ХОГОКЗ).
7. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека. Київ: Видавничий дім «Дакор», 2022. 316 с.
8. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 2811-IX від 15.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, зі змін. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
10. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ № 537 від 29.07.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>.
11. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018р. № 2473-VIII.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
12. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України № 361-IX від 06.12.2019р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
13. Про віртуальні активи: Закон України 2074-IX від 17.02.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
14. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
15. Про фінансові послуги та фінансові компанії:Закон України від 06.06.2023 № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
17. Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України. URL:<https://thedigital.gov.ua/>.
18. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL:reyestr.court.gov.ua
19. Офіційний сайт Національного банку України. URL:bank.gov.ua
20. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<https://www.nssmc.gov.ua/>.
21. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL:<https://fiu.gov.ua/>.
22. Bitcoin and Cryptocurrency Technologies Online Course (лекції англійською мовою). URL: <https://www.youtube.com/channel/UCNcSSleedtfyDuhBvOQzFzQ/videos>
23. Digital Asset: What Is It & Why You Need It. URL: <https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/> URL: <https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/>

Питання для самоконтролю

1. Оподаткування операцій з крипто валютами.
2. Податкові перевірки учасників крипто ринку.
3. Правовий захист крипто валютного бізнесу.
4. Правові основи надання юридичних послуг у крипто сфері.

Тема 4: Юридичні аспекти блокчейн технологій

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Технологія блокчейн (Blockchain).
2. Сутність технології блокчейн (Blockchain).
3. Переваги технології блокчейн.
4. Сфера застосування технології блокчейн.
5. Платформа Етереум.
6. Впровадження технології блокчейн у діяльність організацій.
7. Використання блокчейну для реєстрації різних видів прав.
8. Платформи і проекти на базі технології блокчейн.

Література

1. Ustynova I. The current state of the legislative ensurance of the market regulation of crypto currency in Ukraine. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2019. Вип. 3(52)-2019. С.95-101.
2. Познякова О.В., Петренко О.І. Переваги та недоліки використання блокчейн-технології в управлінні ланцюгами поставок. Bratislava. 2019. С. 113.
3. Кудь А., Кучерявенко М., Смичок Є. Цифрові активи та їх економіко-правове регулювання у світлі розвитку технології блокчейн : монографія. Харків: Право, 2019. 384 с.
4. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ, Видавництво «Заповіт», 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
5. Пантелєєва Н.М. Фінансова безпека в умовах цифрової економіки: очікування і реальність. *Фінансовий простір*. 2020. № 2 (38). С. 22–37.
6. Кудь А. А. Комплексна класифікація віртуальних активів. Харків: ХОГОКЗ, 2021. 34с. (Препринт / Науково-дослідний інститут ХОГОКЗ).
7. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека. Київ: Видавничий дім «Дакор», 2022. 316 с.
8. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 2811-IX від 15.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, зі змін. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
10. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ № 537 від 29.07.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>.
11. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018р. № 2473-VIII.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
12. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження

- зброї масового знищення: Закон України № 361-IX від 06.12.2019р.
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
13. Про віртуальні активи: Закон України 2074-IX від 17.02.2022 р. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
  14. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
  15. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 06.06.2023 № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
  16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
  17. Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України.
URL:<https://thedigital.gov.ua/>.
  18. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL:reyestr.court.gov.ua
  19. Офіційний сайт Національного банку України. URL:bank.gov.ua
  20. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
URL:<https://www.nssmc.gov.ua/>.
  21. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України.
URL:<https://fiu.gov.ua/>.
  22. Bitcoin and Cryptocurrency Technologies Online Course (лекції англійською мовою).
URL: <https://www.youtube.com/channel/UCNcSSleedtfyDuhBvOQzFzQ/videos>
  23. Digital Asset: What Is It & Why You Need It. URL:
<https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/>
URL:
<https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/>

Питання для самоконтролю

1. Сутність транзакції.
2. Принцип роботи блокчейну.
3. Смарт-контракт.
4. Можливі області застосування блокчейна.
5. Публічні та приватні блокчейни.
6. Блокчейн в освіті, медицині, юриспруденції, документообіг, земельний кадастр, перспективи на майбутнє.
7. Правове регулювання впровадження і використання технології блокчейн і смарт-контрактів в різних сферах, в т.ч. державної, банківської, біржової.

Тема 5. SMART-CONTRACT: поняття та правова природа

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Поняття SMART-CONTRACT.
2. Історія SMART-CONTRACT в Україні.
3. Процедура створення SMART-CONTRACT.

Література

1. Ustynova I. The current state of the legislative ensurance of the market regulation of srupto currency in Ukraine. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2019. Вип. 3(52)-2019. С.95-101.
2. Познякова О.В., Петренко О.І. Переваги та недоліки використання блокчейн-технології в управлінні ланцюгами поставок. Bratislava. 2019. С. 113.
3. Кудь А., Кучерявенко М., Смичок Є. Цифрові активи та їх економіко-правове регулювання у світлі розвитку технології блокчейн : монографія. Харків: Право, 2019.

384 с.

4. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ, Видавництво «Заповіт», 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
5. Пантелєєва Н.М. Фінансова безпека в умовах цифрової економіки: очікування і реальність. *Фінансовий простір*. 2020. № 2 (38). С. 22–37.
6. Кудь А. А. Комплексна класифікація віртуальних активів. Харків: ХОГОКЗ, 2021. 34с. (Препринт / Науково-дослідний інститут ХОГОКЗ).
7. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека. Київ: Видавничий дім «Дакор», 2022. 316 с.
8. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 2811-IX від 15.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, зі змін. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
10. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ № 537 від 29.07.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>.
11. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018р. № 2473-VIII.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
12. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України № 361-IX від 06.12.2019р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
13. Про віртуальні активи: Закон України 2074-IX від 17.02.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
14. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
15. Про фінансові послуги та фінансові компанії:Закон України від 06.06.2023 № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
17. Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України. URL:<https://thedigital.gov.ua/>.
18. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL:reyestr.court.gov.ua
19. Офіційний сайт Національного банку України. URL:bank.gov.ua
20. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<https://www.nssmc.gov.ua/>.
21. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL:<https://fiu.gov.ua/>.
22. Bitcoin and Cryptocurrency Technologies Online Course (лекції англійською мовою). URL: <https://www.youtube.com/channel/UCNcSSleedtfyDuhBvOOzFzQ/videos>
23. Digital Asset: What Is It & Why You Need It. URL: <https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/>

Питання для самоконтролю

Особливості укладення смарт-контрактів та їх специфіка використання.

1. Правове регулювання застосування та використання технологій блокчейн та смарт-контрактів в різноманітних сферах.
2. Перспективи використання SMART-CONTRACT в юридичній сфері.
3. Роль та значення юриста при роботі з SMART-CONTRACT технологіями.

Тема 6. Юридичний супровід NFT

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Поняття NFT як юридичне явище.
2. Матеріальний та нематеріальний зміст. Суб'єктивне визначення NFT.
3. Види NFT. Авторські права на NFT.
4. Роль юриста в NFT проекті. MiCA в регулюванні ринку NFT.

Література

1. Ustynova I. The current state of the legislative ensurance of the market regulation of crypto currency in Ukraine. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2019. Вип. 3(52)-2019. С.95-101.
2. Познякова О.В., Петренко О.І. Переваги та недоліки використання блокчейн-технології в управлінні ланцюгами поставок. Bratislava. 2019. С. 113.
3. Кудь А., Кучерявенко М., Смичок Є. Цифрові активи та їх економіко-правове регулювання у світлі розвитку технології блокчейн : монографія. Харків: Право, 2019. 384 с.
4. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ, Видавництво «Заповіт», 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
5. Пантелєєва Н.М. Фінансова безпека в умовах цифрової економіки: очікування і реальність. *Фінансовий простір*. 2020. № 2 (38). С. 22–37.
6. Кудь А. А. Комплексна класифікація віртуальних активів. Харків: ХОГОКЗ, 2021. 34с. (Препринт / Науково-дослідний інститут ХОГОКЗ).
7. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека. Київ: Видавничий дім «Дакор», 2022. 316 с.
8. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 2811-IX від 15.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, зі змін. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
10. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ № 537 від 29.07.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>.
11. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018р. № 2473-VIII.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
12. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України № 361-IX від 06.12.2019р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
13. Про віртуальні активи: Закон України 2074-IX від 17.02.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
14. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
15. Про фінансові послуги та фінансові компанії:Закон України від 06.06.2023 № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
17. Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України. URL:<https://thedigital.gov.ua/>.
18. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL:reyestr.court.gov.ua
19. Офіційний сайт Національного банку України. URL:bank.gov.ua
20. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<https://www.nssmc.gov.ua/>.
21. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України.

[URL:https://fiu.gov.ua/](https://fiu.gov.ua/).

22. Bitcoin and Cryptocurrency Technologies Online Course (лекції англійською мовою). URL: <https://www.youtube.com/channel/UCNcSSleedtfyDuhBvOOzFzQ/videos>
23. Digital Asset: What Is It & Why You Need It. URL: <https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/>
<https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/>

Питання для самоконтролю

1. Суб'єктивне визначення NFT.
2. Некоректні уявлення про NFT.
3. Кейси NFT.
4. Роль юриста в NFT проєкті.

Тема 7. ICO та IDO - Правова специфіка та практичне застосування. SMART-CONTRACT: поняття та правова природа

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Процедури ICO та їх правове забезпечення.
2. ICO (Initial Coin Offering) як засіб залучення інвестицій.
3. Основні етапи ICO. Краудфандинг за допомогою ICO.
4. ICO – токени.
5. Діяльність ICO – компаній.
6. Правові питання ICO як інвестора.
7. Захист учасників ринку крипто валют (майнерів та трейдерів).

Література

1. Ustynova I. The current state of the legislative ensurance of the market regulation of scrpto currency in Ukraine. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2019. Вип. 3(52)-2019. С.95-101.
2. Познякова О.В., Петренко О.І. Переваги та недоліки використання блокчейн-технології в управлінні ланцюгами поставок. Bratislava. 2019. С. 113.
3. Кудь А., Кучерявенко М., Смичок Є. Цифрові активи та їх економіко-правове регулювання у світлі розвитку технології блокчейн : монографія. Харків: Право, 2019. 384 с.
4. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ, Видавництво «Заповіт», 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
5. Пантелєєва Н.М. Фінансова безпека в умовах цифрової економіки: очікування і реальність. *Фінансовий простір*. 2020. № 2 (38). С. 22–37.
6. Кудь А. А. Комплексна класифікація віртуальних активів. Харків: ХОГОКЗ, 2021. 34с. (Препринт / Науково-дослідний інститут ХОГОКЗ).
7. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека. Київ: Видавничий дім «Дакор», 2022. 316 с.
8. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 2811-IX від 15.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, зі змін. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
10. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ № 537 від 29.07.2015 р.

- URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>.
11. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018р. № 2473-VIII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
  12. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України № 361-IX від 06.12.2019р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
  13. Про віртуальні активи: Закон України 2074-IX від 17.02.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
  14. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
  15. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 06.06.2023 № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
  16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
  17. Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України. URL:<https://thedigital.gov.ua/>.
  18. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL:reyestr.court.gov.ua
  19. Офіційний сайт Національного банку України. URL:bank.gov.ua
  20. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<https://www.nssmc.gov.ua/>.
  21. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL:<https://fiu.gov.ua/>.
  22. Bitcoin and Cryptocurrency Technologies Online Course (лекції англійською мовою). URL: <https://www.youtube.com/channel/UCNcSSleedtfyDuhBvOQzFzQ/videos>
  23. Digital Asset: What Is It & Why You Need It. URL: <https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/>

Питання для самоконтролю

1. Сутність ICO (Initial Coin Offering).
2. Відмінність ICO від традиційного збору коштів.
3. Аналіз ринку ICO.

Тема 8. Зарубіжний досвід регулювання крипто ринку та перспективи.

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Досвід регулювання країн СНД.
2. Досвід регулювання країн Гібралтару.
3. Досвід регулювання США
4. Досвід регулювання ОАЕ.

Література

1. Ustynova I. The current state of the legislative ensurance of the market regulation of crypto currency in Ukraine. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2019. Вип. 3(52)-2019. С.95-101.
2. Познякова О.В., Петренко О.І. Переваги та недоліки використання блокчейн-технології в управлінні ланцюгами поставок. Bratislava. 2019. С. 113.
3. Кудь А., Кучерявенко М., Смичок Є. Цифрові активи та їх економіко-правове

- регулювання у світлі розвитку технології блокчейн : монографія. Харків: Право, 2019. 384 с.
4. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ, Видавництво «Заповіт», 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
  5. Пантелєєва Н.М. Фінансова безпека в умовах цифрової економіки: очікування і реальність. *Фінансовий простір*. 2020. № 2 (38). С. 22–37.
  6. Кудь А. А. Комплексна класифікація віртуальних активів. Харків: ХОГОКЗ, 2021. 34с. (Препринт / Науково-дослідний інститут ХОГОКЗ).
  7. Когут Ю.І. Технології блокчейн та криптовалюта: ризики та кібербезпека. Київ: Видавничий дім «Дакор», 2022. 316 с.
  8. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 2811-IX від 15.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
  9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, зі змін. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
  10. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова КМУ № 537 від 29.07.2015 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>.
  11. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018р. № 2473-VIII.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
  12. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України № 361-IX від 06.12.2019р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
  13. Про віртуальні активи: Закон України 2074-IX від 17.02.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
  14. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
  15. Про фінансові послуги та фінансові компанії:Закон України від 06.06.2023 № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
  16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
  17. Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України. URL:<https://thedigital.gov.ua/>.
  18. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL:reyestr.court.gov.ua
  19. Офіційний сайт Національного банку України. URL:bank.gov.ua
  20. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<https://www.nssmc.gov.ua/>.
  21. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL:<https://fiu.gov.ua/>.
  22. Bitcoin and Cryptocurrency Technologies Online Course (лекції англійською мовою). URL: <https://www.youtube.com/channel/UCNcSSleedtfyDuhBvOOzFzQ/videos>
  23. Digital Asset: What Is It & Why You Need It. URL: <https://www.ezigurat.com/innovation-school/blog/digital-asset-explained/>

Питання для самоконтролю

1. Використання диджитал технологій при захисті конституційних майнових прав юридичних та фізичних осіб.
2. Державне регулювання диджитал технологій та обігу крипто валют.